

Zofia ~~N~~ieciejowska, c. Władysława i Stefanii, ur. 14.03. 1906 r. w Bobrujsku, Ziemi Mińskiej, zm. 7.03.1993 w Warszawie, pedagog, harcerka - harcmistrzyni, komendantka Wileńskiej Chórągwi Harcererek w l. 1934 - 1935.

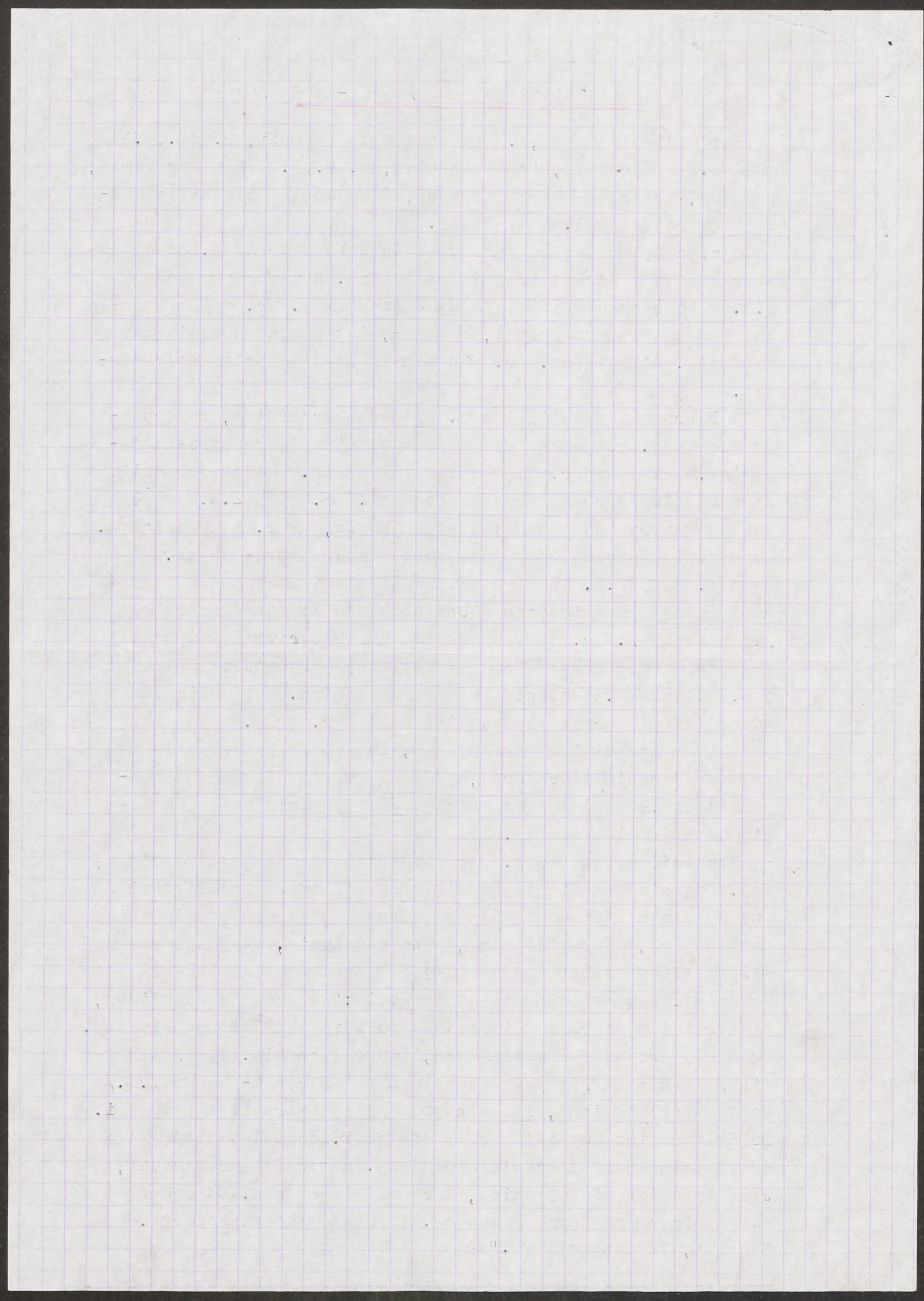
Ojciec był naczelnikiem Wydziału Izby Skarbowej. Dom charakteryzowała ^{atmosfera} patriotyczna i religijna. Naukę rozpoczęła Z.N. w Bobrujsku w Szkole Anny Jarzębskiej. W r. 1920 wyjechała z rodziną do Polski, do Kowla, i tam kontynuowała naukę w Państw. Gimnazjum. W r. 1924 otrzymała świadectwo dojrzałości.

W Bobrujsku wstąpiła w r. 1918 do harcerstwa, do drużyny zuchowej. Drużynową była dhna Antonina Czarniecka-Musierowicz. W Kowlu od r. 1922 należała do ZHP. Zastęp prowadziła dhna Maryla Skorupska-Daszkieviczowa. W r. 1923 Z.N. została drużynową drużyny gimnazjalnej w Kowlu, a w r. 1924 hufcową. Poprzednio hufcową była dhna Zofia Chmurkowska-Turska.

W r. 1925 Z.N. zamieszkała w Wilnie i rozpoczęła studia na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Stefana Batorego /polonistyka/. W r. 1929 uzyskała absolutorium i rozpoczęła pracę w Szkole Przemysłowo - Handlowej jako nauczycielka jęz. polskiego. Następnie pracowała w Gimn. Kupieckim aż do zwolnienia przez władze litewskie w r. 1939.

Była nauczycielką wymagającą, ale potrafiła wzbudzić zainteresowanie literaturą, wprowadzała różne metody eksperymentalne. Do dzisiaj wspominają ją byli uczniowie z wielkim uznaniem i sympatią.

W czasie wojny 1940 r. 1941 zorganizowała ze swoim bratem, inż. Eugeniuszem Nieciejowskim, oraz kilkoma specjalistami ze świata naukowego w Wilnie w swojej skromnej wiejskiej posiadłości, w Spragielinie, tajne nauczanie, obejmujące wyższe klasy szkoły podstawowej i wszystkie klasy szkoły średniej. Tak wspomina te czasy Zofia: "Ja uczyłam polskiego, historii i w miarę możliwości po połowie ze Sommówną - łaciny. Brat mój prowadził matematykę, fizykę i chemię. Wila /Wilhelmina/ Iwanowska (w przyszłości znany astronom - przyp I.O.) uczyła angielskiego, ale co najzabawniejsze również botanikę. Dr Sylwanowicz omawiał sprawy anatomii. Zorganizowaliśmy też artystyczne dokształcanie młodzieży. Pracownik Kuratorium, Jan Lachowicz, miał pianino, które ofiarował nam. Interes mój teraz brat dokształcał chętnych w muzyce. Młodzież słuchała Mozarta, Chopina, Szymanowskiego."

Szkoła ta była wizytowana przez władze tajnego nauczania, a maturzyści zostali zweryfikowani przez Specjalną Komisję Weryfikacyjną pod przewodnictwem prof. Władysława Dziewulskiego. M.in. przez krótki okres uczniem tej szkoły był obecny bp Henryk Gulbinowicz.²⁾

Po repatriacji z Wilna w r. 1945~~x~~ rozpoczęła Z.N. pracę w Toruniu jako nauczycielka jęz. polskiego w Państw. Liceum Spółdzielczym~~x~~ i w Zasadniczej Szkole Spółdzielczej. Zorganizowała tam i prowadziła bibliotekę szkolną.

Od r. 1949 zamieszkała w Warszawie i podjęła pracę w Gimn. Administracyjno - Handlowym przy Górnośląskiej, a po jego likwidacji w Liceum Księgarskim do przejścia na emeryturę w r. ~~19~~ 1962. W Liceum Księgarskim pracowała w l. 1951 - 1962.

Od lat młodzieńczych była głęboko zaangażowana w ruch harcerskim. Prowadziła obozy harcerskie, należała do komendy Wil. Chor. Harcerek, wywierała wpływ na kierunek ideowy swoją postawą i pracą. W r. 1935 prezentowała na Międzynarodowym Zlociu w Spale - jako komendantka Wil. Chor. Harcerek w stopniu harcmistrzyni - dorobek i osiągnięcia drużyn wileńskich. Wielką sensację wzbudziły w czasie defilady na otwarcie Złoty palmy wileńskiej 1,5 m. ^{wyższości} ~~dzięgi~~ niesione przez drużyny. Obóz wizytował i otwierał prezydent RP ^{prof.} Ignacy Mościcki.

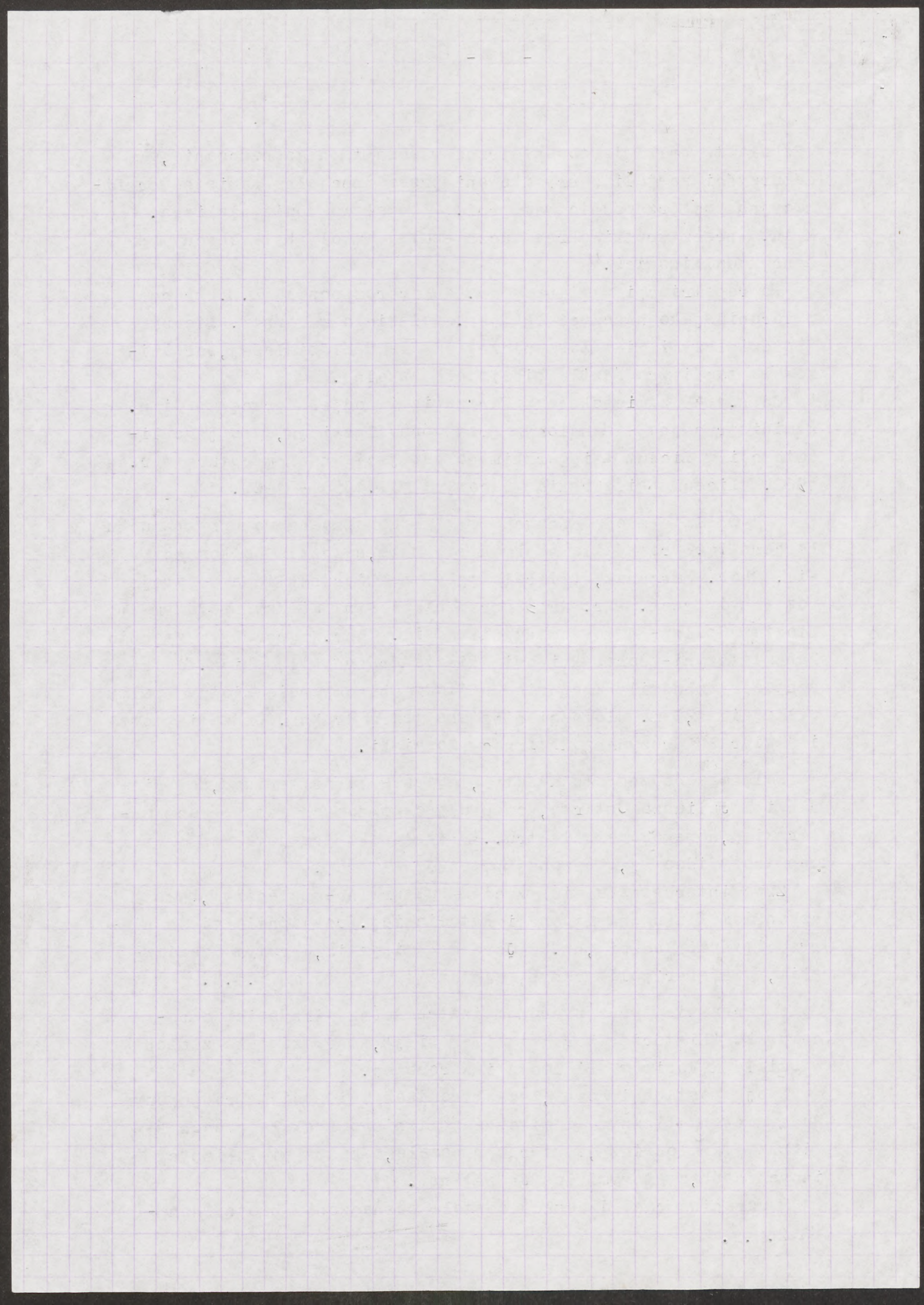
Należała do zespołu Reduty, teatru - laboratorium, pod kierunkiem Juliusza Osterwy, poszukującego nowych metod pracy aktorskiej, nowego modelu teatru. ~~x~~ Była głęboko przejęta myślą ³⁾ wspólnoty ideowej, głoszonej przez jej twórcę.

~~Żywo~~ interesowała się życiem kulturalno-społecznym, była członkiem Klubu Inteligencji Katolickiej. Przyjaźniła się z nieprzeciętnymi ludźmi, np. z Jerzym Zawiejskim, Jerzym Szaniawskim, a ze sfer politycznych, ze Stanisławem Stomą i t.d.

W Warszawie wraz z gronem instruktorek wileńskich opracowywała "Historię Chorągwi Wileńskiej", która została złożona w Dziale Rękopisów Biblioteki Narodowej.

Swoją postawą ideową, bezkompromisową i życiem przepojonym duchem ewangelicznym i miłością bliźniego zyskała szacunek i przyjaźń ³⁾ młodzieży, z którą pracowała, a także wielu innych ~~innych~~ osób, z którymi los ją zetknął.

W uznaniu pracy i zasług została odznaczona Złotą Odznaką Z.N.P.

Zmarła 7.03.1993 r. w Warszawie i została pochowana ^{na} ~~na~~
w grobie rodzinnym na Powązkach, kw. 272.

Bibliografia:

1/ Krystyna Dziewulska, Moje okupacyjne szkoły, w:
Wilno jako ognisko oświaty w latach próby /1939 - 1945 /,
pod redakcją Elżbiety Feliksiak i Marty Skorko-Barańskiej,
Biblioteka Pamięci i Myśli, Białystok 1991, s.279.

2/ Zofia Nieciejowska, Szkoła w Spragielinie, tamże,
s.283 -289.

3/ Bogdan Smigielski, Reduta w Wilnie, Instytut Wydawni-
czy Pax, Warszawa 1989, s.41 i ilustracja między s.30 a 31.

Warszawa 5.04.1999

Opracowała Irena Okulewicz
na podstawie notatek Zofii
Nieciejowskiej.

Irena Okulewicz

